

ÚVODNÍK

8

Duben byl měsícem nejen velikonočním, ale také bohatým na aktivity Žakovského parlamentu. Jednou aktivitou byla Velká velikonoční hra, o níž se dočtete v jednom z článků, a druhou byla dlouho očekávaná diskotéka, kterou se nám kvůli covidu nedařilo zorganizovat od podzimu. V závěru měsíce, den před Filipojakubskou nocí, se uskutečnila a byla moc fajn. I o tom se dočtete v tomto čísle. Další články jsou jak informační, tak ukázkou zájmů, kreativity a fantazie našich žáků. Příjemné čtení přeje

redakce

Novojičínské náměstí v druhé světové válce

foto: <https://novojicinsky.denik.cz/>

Představte si druhou světovou válku, stojíte u kostela a snažíte se schovat před případnou střelbou, poplach začne hlásat blížící se nepřátelskou letku. Kam jít? Od toho byl na novojičínském náměstí protiletadlový kryt. Běžte od kostela po ulici K šatlavě na náměstí, proběhnete podlouhým a běžte k nynějšímu knihkupectví Jiřího Fialy, kde v jednom z oblouků spatříte naproti sobě dvě šipky. Obě mají vodorovně 30 cm, 30 cm měří také jejich svažující se části k vodorovným čarám v úhlu cca. 45° pak šipky na konci jsou

samy sobě v úhlu 90°. Pod šípkami jsou dva nápisy LSR, německy Luft Schutz Raum, ve volném překladu místnost protivzdušné obrany, tedy protiletadlový kryt. Letmo obhlédnete zem a spatříte vstup. Sejdete dolů a uslyšíte nad hlavami hukot německých vrtulových letounů a střelbu. Rychle za sebou zabouchnete poklop. Lidé venku mají smůlu. Letka je tady. V krytu shledáte lavice a nářadí, kdybyste byli zavaleni, ať nemusíte čekat. Najednou vás vyruší tři výbuchy v blízkosti krytu. Část stropu se sesypala na starou babičku. Zhluboka dýcháte a doufáte, že něco nespadne na vás. Nad krytem zaduní výbuch. Vedle Vás se sesype trochu hlíny-čímž se uvolní balvan nad vámi. Chcete z toho místa pryč, ale zakopnete a pádem si zlomíte ruku, nemůžete tedy vstát. Balvan již nic nedrží a...

Tohle se stalo mnoha lidem v různých krytech. Tato smrt nebyla v letech 1939-1945 (doba druhé světové války) ničím výjimečným. A touto smrtí zemřelo hodně lidí ve všech zemích, kde se bombardovalo. V těchto letech to bylo stejně obvyklé jako smrt v koncentračním táboru.

Dnes je vstup pod silnou brádicovou dlažbou spojenou cementem. Přesto vám povím, kde onen vstup je. Najdete tam střed (v osách X a Y), uděláte krok ke knihkupectví Jiřího Fialy, a začnete dupat. Budete pokračovat ve spirálovitém pohybu, dokud neuslyšíte dutý zvuk. Podobným způsobem zkuste vydupat okraje.

Vilém Bartoš

Velká velikonoční hra

foto: Hana Šmídová

Kdo by to byl řekl, že i Škaredá středa může být hezká a veselá. My jsem se v parlamentu rozhodli trochu si ji ozvláštňit - vyhlásili jsme výzvu, podle níž měli všichni přijít v nějakém pestře barevném oblečení. A celá hra byla určena žákům 5. - 8. tříd a spočívala v tom, že po chodbách druhého stupně bylo rozmístěno 10 karet s šíframi, všechny byly tematicky zaměřené na Velikonoce. Kdo se chtěl zúčastnit, mohl si vyzvednout hrací kartu, do níž zaznamenával odpovědi. Když měl všechno správně, nechali si kartu zkontrolovat parlamentem a na závěr vyluštit správné číslo

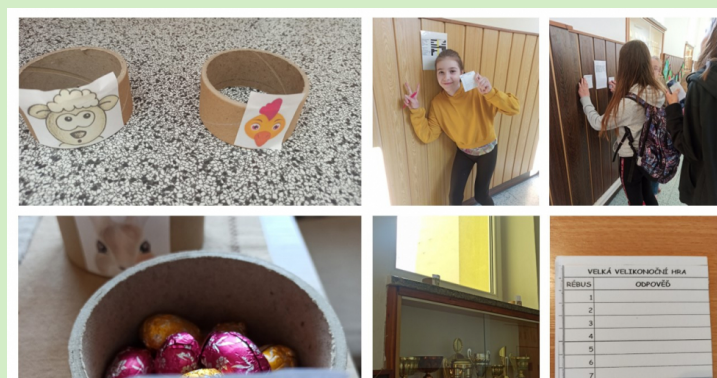

foto: Hana Šmídová

kabinetu, kde se nacházela poslední indicie, hlava zvířátka, které je měla dovést k pokladu - sladké odměně. Tato hra nám zpestřila přestávky a vnesla do školních chodeb trochu života. Ne že by tam živo nebyvalo, ale tohle bylo moc příjemné sledovat. Úspěšných řešitelů a badatelů bylo dost. Každou přestávku byly chodby zaplněné dětmi, které se snažily šifry vyřešit. Ačkoli jsme se nejprve obávali, že bude problém přilákat na druhém stupni žáky k nějaké

aktivitě, tak nás množství účastníků mile překvapilo. Děkujeme parlamentu že nám zpestřil den, moc jsme si to užili a čokoládová vajíčka byla mňam. Takže ze škaredé středy to byl docela fajn den.

Niky Rakušanová

Když šnek má rád běh

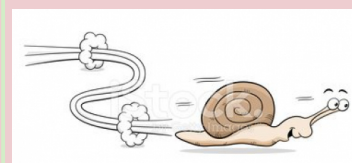

foto: <https://cz.clipart.me/istock/spe-edy-snail-438184>

Hodina češtiny v 8. třídě. Žáci dostávají zadání - vytvořit příběh jen z jednoslabičných slov.

Výsledek rozhodně stojí za přečtení, určitě vás pobaví.

Kdys byl šnek, co rád měl běh. Vždy den co den šel pro sport ven. A tak mi v ten den řek: „Mám moc rád klus, je to pro mě plus.“ Pak šel dál. Za tři dny zas jej zřím, když tu na mě písk: „Sprint mám rád, když klid si pak smím dát.“ Pak šel dál, když nes se jak pán. A tak vím, že sport je pro nás nej cíl. A to je pro teď vše.

autor si nepřeje být uveden

VRAŽDA UČITELE

foto: <https://www.blesk.cz/>

Poslední březnový den se odehrála šokující událost - na SOU Ohradní v pražské Michli byl žákem zavražděn učitel.

Že se takové věci občas dějí ve světě, to nám není neznámé, ale v České republice se jedná první případ. Učitel byl zabit obzvlášť krutým

způsobem, byl rozsekán mačetou. Tělo našla v kaluži krve jeho vlastní manželka. Vrah byl dopaden ještě tentýž den. Čtyřiasedmdesátiletý učitel matematiky byl zavražděn vlastním žákem za to, že mu dal v důležitém zkoušení pětku. Divil se i sám ředitel, podle jehož výpovědi byl učitel pohodář, a student, jehož rukou skončil, měl vyznamenání za své chování. Učitel byl sice přísný, ale pohodář a měli jsme ho rádi, říkal ředitel s ostatními kantory. Proto si to sám nemohl vysvětlit. Údajně ovšem ten den učitel chlapce zkoušel celou hodinu a snad i ponižoval před tabulí. Rozhodně nešlo o výkon na pětku uvedli spolužáci. Potom se vynořily řeči o tom, že

učitel žádný pohodář nebyl. Vlastně si i na jeho chování stěžovali i někteří žáci, ovšem nikdo je nevyšlyšel. Ať to bylo tak či onak, onen žák by vzhledem k plnoletosti měl dostat trest ve výši od dvanácti do dvaceti let. Prozatím sedí ve vazbě.

Vojtěch Hastík

Toxoplazmóza

Co to je? Jak ji můžeme dostat? Co způsobí?

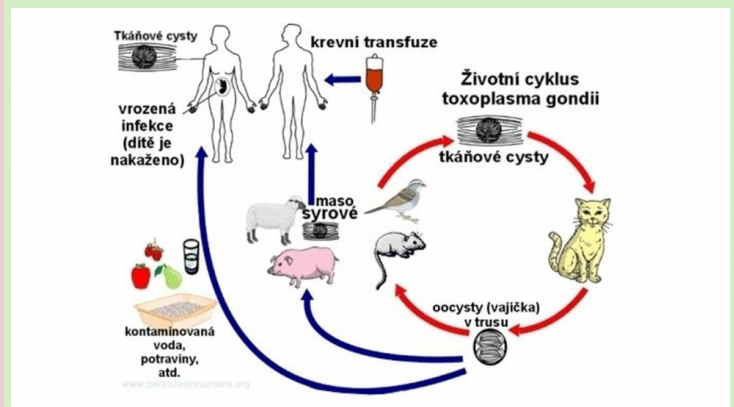
Toto a něco navíc se dozvíte v tomto článku.

Toto onemocnění způsobuje prvek *Toxoplasma gondii*, který pochází z koček, respektive z jejich výměšků. U člověka se tento parazit chová spíše pasivně, člověk je pouze jakýmsi mezihostitelem. Inkubační doba je asi 1-3 týdny a u 95 % nakažených může proběhnout bezpříznakově. Podle odhadů ji hostí asi 1/3 populace. Člověk se častěji může nakazit z mrkve ze zahrádky kde si v pařeňšti, zahrabala trus kočka, nebo z nakaženého špatně

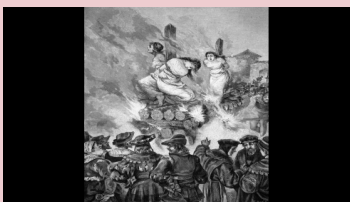
tepelně upraveného masa. Parazit způsobuje zpomalení reakcí, větší tvorbu testosteronu, snížení sociální inteligence a tudíž špatně komunikujete s lidmi, dokonce výzkumy ukazují, že může za větší množství dopravních nehod. Bohužel toxoplazmóza není léčitelná, pro těhotnou ženu, resp. pro plod může mít fatální následky v podobě potratu nebo se v průběhu života můžou objevit vývojové vady, které zahrnují poškození zraku, šilhání, hluchotu, psychomotorické vady nebo epilepsii. Co uvést závěrem? Dávejte si pozor na své kočičí kamarády, ať se, a potom i vás, nenakazí.

Vojtěch Hastík

Životní cyklus toxoplazmy

foto: <https://www.biovetapets.cz/>

Filipojakubská noc

foto: <https://www.blesk.cz/>

Je to jedna z nejmagičtějších nocí v roce. Noc ze 30. dubna na 1. května je významným datem. Nachází se v kalendáři mezi jarní rovnodenností a letním slunovratem a už od nepaměti jí proto byla připisována magická síla. Také Keltové v tento čas slavili jeden ze svých nejvýznamnějších svátků - Beltine, což znamená jasný, zářivý oheň. Keltové

ohněm uctívali slunečního boha Belena. Ohni lidé dávali oběti bohům, aby si zajistili jejich přízeň. Ohně se nejčastěji páliły na kopci za vesnicí, zřejmě proto, že dým měl čarodějnice, potažmo veškeré zlo zahnat co nejdál od domů. Popel z těchto magických ohňů dodával sílu a zdraví, sypal se na pole, aby byla dobrá úroda. Dobytek, jenž jím prošel, měl být zdravý a plodný. Stejně tak lidé, kteří skočili přes oheň. Církev se snažila tento pohanský svátek boje dobra se zlem ještě v průběhu středověku vymýtit, proto byl svátek zasvěcen apoštolům Filipu a Jakubovi, filipojakubská noc. Staří Germáni zase měli název

Valpuržina noc. Znamenala přelom mezi temnými silami, které jsou vyhnány, a příchodem života a dobré síly. Slunečná a světlá část roku, kdy se daří plodinám, zvířím i lidem, pak končí Dušičkami. V Čechách údajně existovala sletišť čarodějnic, místa, kde se slétávaly čarodějnice pomazané kouzelnými mastmi, podle knihy známé jako Kládivo na čarodějnice z roku 1560. Známými místy sabatů byly Beskydy, Petrovy kameny v Jeseníkách. První čarodějnické procesy se u nás konaly v německém pohraničí, nejvíce žen bylo upáleno v letech 1576 až 1615 v Chomutově. K masovému upalování pak došlo v 17. století ve Slezsku.

Poslední inkviziční soud u nás se konal v roce 1756 v jižních Čechách. Chcete-li slavit čarodějnice u velkého ohně, vyberte si nějakou z událostí, které pořádají obce. Plameny se snadno rozšíří do okolí a už je budete jen těžko zastavovat. Ve chvíli, kdy obec vydá zákaz rozdělávání ohňů, raději ho respektujte. Úřady se takovými vyhláškami nesnaží omezit svobodu, ale zachránit přírodu i náš majetek.

redakce

Zdroje: Český lidový a církevní rok; hzscr.cz; cs.wikipedia.org

FOTOREPORTÁŽ Z ČARODĚJNICKÉ PÁRTY

foto: Hana Šmídová

Kvůli častým karanténám a povinným hygienickým opatřením se nám v tomto školním roce dlouho nedařilo najít vhodný termín na pořádnou párty. Až nakonec ... Odpoledne posledního dubnového pátku se zdálo být ideálním datem už proto, že následující den se pojí s tradicí pálení čarodějnic. Tak některé čarodějky oprášily kostýmy připravené pro tuto příležitost, kluci vytáhli kostýmy původně na Halloween a párty mohla začít.

Tančilo se, soutěžilo se, malovalo se na obličej, bálo se u stezky odvahy, vyhrávaly se drobné dárky v tombole ...

Prostě bavili se všichni.

Za bohaté občerstvení a dárky do tomboly děkujeme rodičům i účastníkům, za zábavu, bohatý program a závěrečný úklid členům parlamentu a za dohled

i hudbu pedagogům, kteří neváhali zůstat s dětmi v pátek po škole. Schválně, jestli je na fotkách poznáte ...

redakce

První máj

foto: <https://zenysro.cz/>

Byl první máj, byl lásky čas ...

První máj je spojovaný s romantikou, láskou, milováním a v tomto duchu se odvíjejí i všechny zvyky a obyčeje, které s ním souvisejí. Květen, měsíc lásky, začíná už filipjakubskou nocí, po níž následuje žhavý prvomájový polibek pod rozkvetlým stromem. A víte, kde se u nás vzala tradice líbání? Ještě v 19. století nebylo možné,

aby si zamilovaní projevovali svou náklonnost polibkem na veřejnosti, proto za tuto tradici vděčíme pravděpodobně až úspěchu Máje od Karla Hynka Máchy. Polibek byl považován za velmi intimní projev lásky. Prvomájové líbání pod rozkvetlou třešňí, jabloní či jiným stromem je zvyk, který se určitě vyplatí udržovat a dodržovat. Tahle doslova zázračná pusa totiž ženám slibuje celoroční krásu, zdraví, lásku a zamilovanému páru zajišťuje plodnost.

Už ve středověku stávaly od rána na návších i náměstích máje - nazdobené kmeny vysokých stromů, čím vyšší, tím lepší. Původně představovaly strážce, kteří chránili vesnici či město před démony a zlými

duchy. Mnohde se tenhle májový rituál drží dodnes. Vršek stromu pak dívky a ženy ozdobí věncem ze zelených větvíček (symbol panenství dívek v obci). Svobodní chlapi vztyčovali své osobní malé májky před okny dívků, které chtěly vyjádřit svou náklonnost a okouzlit ji. Když se děvče hodně líbilo, nápadníci se ve stavění májek u jejího domu předháněli a vzájemně si je ničili.

I když je květen měsícem lásky, svatbám se naši předci obloukem vyhýbali. K májovým svatbám se váže pořekadlo: Svatba v máji, do roka máry. Proč? Protože kdysi se předpokládalo, že žena hned po svatbě přijde do jiného světa a dítě by tak přivedla na svět v únoru. A koncem krutého

foto: <https://nasregion.cz/>

zimního období, kdy už docházely zásoby potravin, mnohdy neměla ani matka, ani dítě velkou naději na přežití. To je ale hodně dávná historie, takže dnes májovým svatbám snad už nic nebrání!

redakce

Zdroje: České lidové a církevní tradice